Marcel Rasmussen
Udvalgte illustrationer
1951-1964

Forlaget apophasis

Marcel Rasmussen, Udvalgte illustrationer 1951-1964

Sat med skrifttypen Linux Libertine O.
Tekst og redaktion af Marcel Rasmussens efterkommere:
Johannes Aakjær Steenbuch, Lene Steenbuch, Stine Winther Sebelin.

1. oplag.

Udgivet af forlaget apophasis: www.apophasis.dk.

ISBN ??

København: forlaget apophasis © 2014

Indhold

Indledning: Grafiker Marcel Rasmussen……1

Om at lave bogillustrationer……9

1951: Pilgrimsvandringen (John Bunyan)……12

1957: Draumkvædet……48

1959: En smuk ihukommelse… (Niels Helvad)……66

1960: Jydske røverhistorier (St. St. Blicher)……81

1960: Aria (Ambrosius Stub)……93

1961: Karrig Niding (Hieronymus Justesen Ranch)……101

1962: Danske viser……108

Prop og vanterne……116

Bibliografi……127

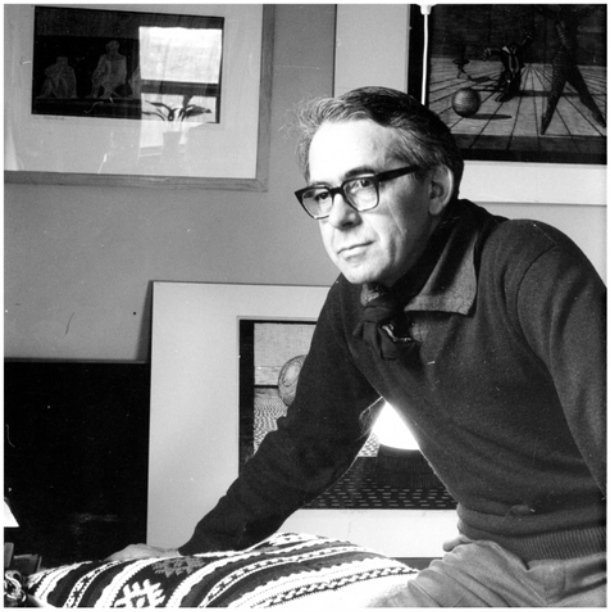

MARCEL RASMUSSEN

Udvalgte illustrationer 1951-1964

Indledning: Grafiker Marcel Rasmussen

Marcel Rasmussen (1913-1964) er nok mest kendt for sine abstrakte motiver, svævende kugler, kegler og andre geometriske figurer. Nærværende bog præsenterer en række af Marcel Rasmussens illustrationer. Måske det virker forkert at rive illustrationerne ud af deres oprindelige sammenhænge, tekster af forholdsvis forskellig art. Vi mener dog, at illustrationerne har en kvalitet, der gør, at de kan stå for sig selv.

"Træsnittet er en demokratisk kunstform. Den er ikke pralende og kan produceres billigt." Således skriver Eske K. Mathiesen i sin bog om Marcel Rasmussens grafikerkollega Jane Muus (Sophienholm 2000). At træsnit er en demokratisk kunstform, er ikke forkert, for så vidt grafik kan mangfoldiggøres på en måde, som maleriet ikke kan. Men hvis træsnit for Marcel Rasmussen var en demokratisk kunstart, var det demokratiske begrænset til netop dette forhold.

I en tekst, som også er gengivet i nærværende bog, formulerer Marcel Rasmussen sit kunstsyn: Træ er individualistisk, umekanisk og reaktionært, ikke demokratisk. Vi er på vej ud af middelalderen, skriver Marcel Rasmussen, men ikke med begejstring. Videnskaben er på nippet til at afsløre menneskets hemmeligheder – uvidenhed erstattes af indsigt. Men derved er kunsten også ved at blive gjort umulig: "Uvidenhed avler fantasi og stimulerende uenighed og er således et skabende princip i kunsten."

Der er ikke tale om en naiv naturalisme eller dyrkelse af det barnagtige. Marcel Rasmussens mange dystre motiver vidner om et helt andet menneskesyn. Snarere er der tale om en slags vekselspænding mellem uvidenhed og kunst, hvor det første er forudsætningen for det andet uden

derfor at være noget fint i sig selv. Mange af Marcel Rasmussens illustrationer viser dog samtidig en anden side; de er ofte fredfyldte eller mærket af en overnaturlig stemning og storhed.

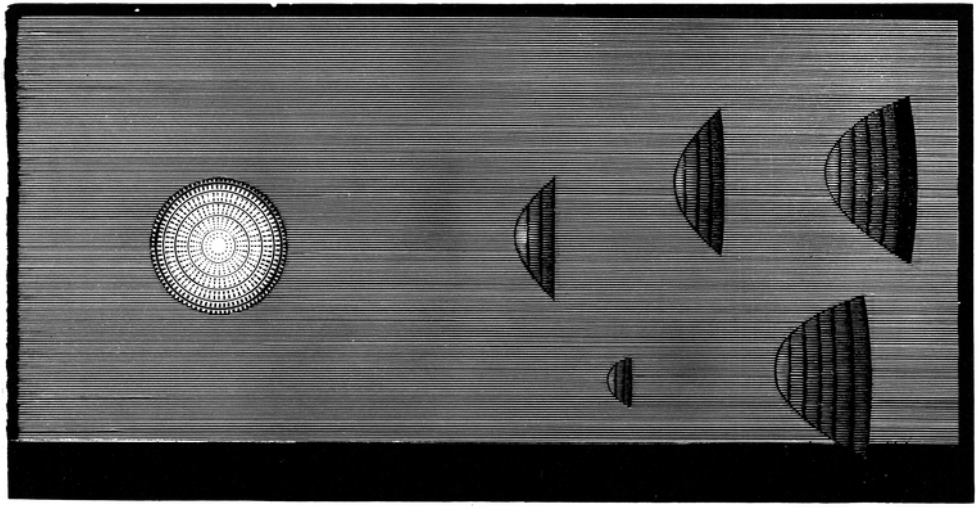

Med vinden, 1963. 30x57cm. Et godt eksempel på Marcel Rasmussens sene, abstrakte stil.

Marcel Rasmussen blev født 1913 i Gedser og boede i sin barndom forskellige steder på Sjælland med sin mor, der var alene med ham. Den sidste del af sin skoletid boede han på Birkerød Kostskole, hvor han tog studentereksamen. Derefter tog Marcel Rasmussen tegneundervisning forskellige steder og begyndte på Kunstakademiet. Der kneb det for ham at få råd til at blive, så han fik aldrig afgangseksamen derfra. Men senere fik han en uddannelse på Statens Tegnelærerkursus, hvorefter han fik arbejde på Landbohøjskolen, hvor han underviste kommende landinspektører i projektionstegning, på deltid, så han havde tid til at lave sin kunst i den øvrige tid. Her blev han, til han døde i 1964, kun 50

år gammel. Ved sin død var han lige ved at lægge sidste hånd på en lærebog i projektionstegning, som ville have givet ham en betydelig lønforhøjelse og sikkerhed i ansættelsen.

Marcel Rasmussen tegnede og malede de første år af sit kunstneriske virke. Han tegnede bl.a. mange satiriske tegninger til *"Hjemmets Søndag"* og andre avistillæg. Efterhånden blev tryk mere og mere den måde, han helst udtrykte sig på, først gennem kobberstik, men senere udelukkende træsnit. Han snittede i en træplade, førte sort farve på, lagde japanpapir på og kørte det gennem en presse for til sidst at gå det efter med en lille håndpresse, til alt papiret var dækket. Så kunne det løftes af, og trykket var færdigt. Således kunne der laves flere tryk på samme stok, men han nummererede dem og lavede ikke ret mange af hver.

Marcel Rasmussen blev mest kendt for sine abstrakte træsnit med kugler og kegler o.l. Det var disse, han især arbejdede med i de sidste år af sit liv. Inspirationen fik han fra sit arbejde på Landbohøjskolen, hvor han netop beskæftigede sig med tegning af geometriske figurer. Ved siden af det abstrakte illustrerede han bøger, flere gange til udgivelser af dr.phil. Erik Dal.

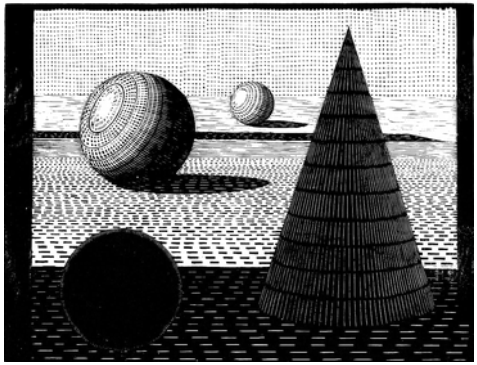

Komposition med kegle og kugler, 1957. 45x58cm.

Inden Marcel Rasmussen helt gik over til de abstrakte træsnit, lavede han nogle halvabstrakte med danserinder og klovne og nogle med groteske masker, der nok skulle vise menneskers tomhed og facade. Nogle digte blev det også til, fx digtet *"Helvede"*, som kom i tidsskriftet Hvedekorn i 1960 med tilhørende træsnit.

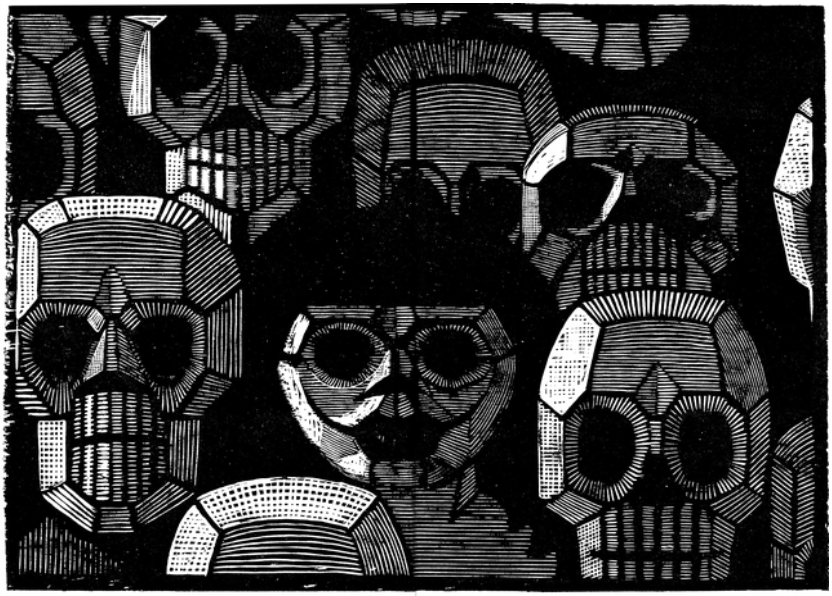

Helvede, 1960. 20x18cm. Digt og træsnit udgivet i "Hvede-korn".

Her er sort her er bart som en knokkel
her er vinde som hiver i huset
der gynger og gaar paa sin sokkel
som vogne der vugger i gruset.

Her er helvedes tomt og forvitret
og mulden er sort og fordøjet.
Mit hode som stikker i gitret
prøver at dreje på øjet.

For hodet som raadner i pletter
forlanger at lys maa der være
men øjet kan bare se nætter
og jord, ekskrementer og tjære.

Nu vrider det op imod zenith
og haaber paa nyt at berette
og hele hodet er enigt
og venter sig lidt efter dette.

I de senere år af sit liv var Marcel Rasmussen medlem af kunstnersammenslutningen Koloristerne. Han udstillede adskillige gange i Polen, hvor han blev særdeles anerkendt og modtog en guldmedalje i Krakow i 1960. I 1958 tegnede han et frimærke i anledning af Landbohøjskolens 100-års-jubilæum. Efter hans død lavede maleren Per Ulrich en film til fjernsynet om ham.

Maleren Helle Thorborg har skrevet en bog om ham, *"Marcel Rasmussen"*, udgivet af Den danske Raderforening som årbog i 1967 med støtte fra Ny Carlsberg-fondet. Thorborgs karakteristik af Marcel Rasmussens værker er stadig relevant: "I en tid, hvor kunstopfattelsen er kaotisk, hvor alt tilsyneladende accepteres bare det er nyt og mærkeligt og skriges ud som øjeblikkets modekunst, forstummer snakken, når man står overfor billeder af et så højt karat." Thorborgs bog er en udmærket introduktion, som giver et godt overblik over Marcel Rasmussens liv og virke.

Om denne bog

Nærværende bog er udgivet af Marcel Rasmussens efterkommere i anledning af hans halvtredsårs dødsdag. Havde vi været blot et år tidligere ude, kunne vi have fejret hans 100-års-fødselsdag. Bogen her foregiver på ingen måde at være fyldestgørende, men den giver dog et godt overblik over Marcel Rasmussens illustrationer. Hovedvægten er lagt på illustrationer til de værker, som aldrig udkom: *"Pilgrimsvandringen"* og børnebilledbogen *"Prop og Vanterne"*.

Mange af Marcel Rasmussens illustrationer skildrer motiver fra ældre digte, danske viser og mere eller mindre mytiske fortællinger, såsom *"Draumkvædet"*. Stilen går igen i Marcel Rasmussens forsideillustratio-

ner til *"Verdensklassikere: Israel"* og *"Ordsprogenes bog"*. Førstnævnte indeholder et godt eksempel på et karakteristisk element, der går igen i flere af Marcel Rasmussens illustrationer, nemlig den overnaturligt strålende solskive.

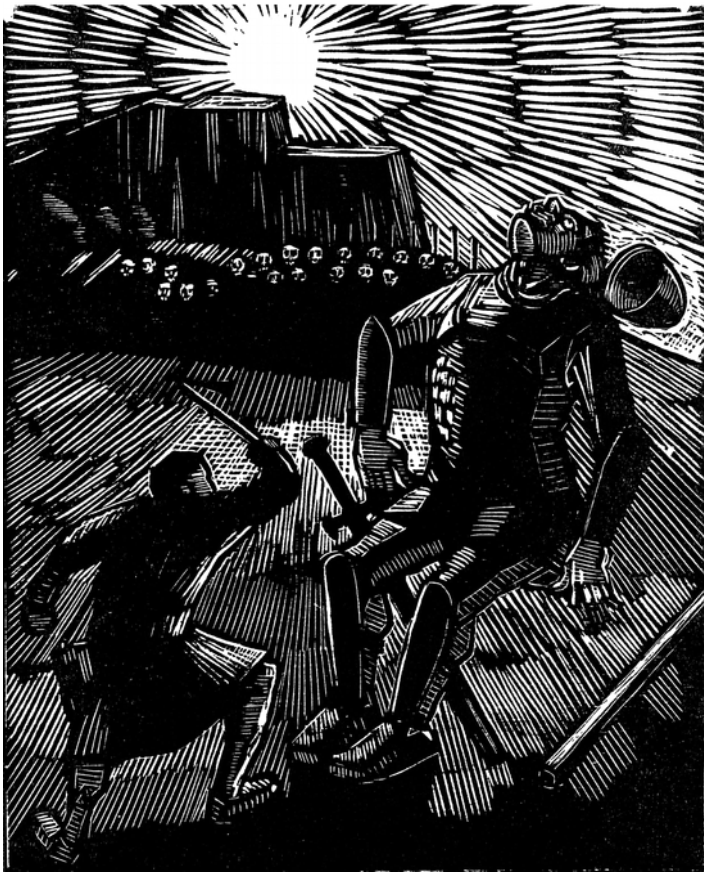

David og Goliath, 1963. 6x7,5cm. Forside til "Verdensklassikere: Israel".

Ud over de episke motiver mestrede Marcel Rasmussen andre genrer, hvilket bekræftes af hans forsideillustration til Tom Kristensens roman "*Hærværk*" fra 1930 om journalisten Ole Jastraus gradvise gåen i hundene. Marcel Rasmussen fanger i sin illustration fra 1964 stemningen fra tredivernes Københavns livlige og dekadente værtshusmiljø.

Illustration til Tom Kristensens "Hærværk", 1963. 12x10cm.

Vi har ud over illustrationerne også medtaget flere tekster: Marcel Rasmussens egen karakteristik af sit håndværk fra *"Billedet i bogen"* og digtet *"Helvede"* (ovenfor), samt teksten fra Ambrosius Stubs *"Aria"*.

Det er vores håb, at denne bog vil bidrage til at udbrede kendskabet til de mange sider af Marcel Rasmussens kunst.

.oOo.

Marcel Rasmussens efterkommere
Skanderborg, København, Bornholm 2014

Om at lave bogillustrationer

Af Marcel Rasmussen (fra "*Billedet i bogen*", Grafisk Cirkel 1961)

At lave bogillustrationer er at anvende en metode, som disharmonerer med rotationsteknik og maskinsats; det er som at sidde ved en rok og spinde garn til et dampvæveri. Masseproduktion er demokratisk, men træ er individualistisk, umekanisk og reaktionært. Træsnits succes hos bogkøbere og forlæggere beror måske meget på vor tids sædvanlige sværmeri for alt, der bare er gammelt; pasticher yndes. Man bevæger sig hjemmevant i de fleste andre kulturer end vor egen. Det er karakteristisk, at vi i billeder klær folk i deres tids dragter.

Dog – skrupuløse indvendinger forsvinder for dette: at man ikke kan lade være at skære i træ. Mennesket har en trang, måske opsummeret gennem årtusinder, til at arbejde med træ (som med jord). Duften af træ, forskellig hos fyr og birk og pære og teak og bøg, får allerede træskæreren til at se billeder, og arbejdet med velslebne jern i en god stok gør ham tilfreds og rolig. En tuschpen forløser ikke det samme hos en indædt træsnider. En tuschskitse kan sætte i gang, men i træet sker ligesom en befrugtning: materialet inspirerer.

En opgave i den nærmeste fremtid bliver forhåbentlig at være med til at løfte billigbøgerne ud af den helt nødtørftige iklædning. Der gives jo også illustratorer med en zinkfantasi, som roterer i takt med presserne.

Der er tegn på, at vi nærmer os slutningen af middelalderen: de virkelig store biokemiske og biologiske spørgsmål bliver måske besvaret i løbet af et hundrede år eller så; cellens og hjernemekanikkens fundamentale hemmeligheder, som man så længe har kredset udenom i flotte cirkler, vil måske blive løst og vejen banet for en absolut forståelse af mennesket og dets verden.

Det blir rædsomt. Hvor er det meget sjovere at være så uvidende, som vi nu er. Uvidenhed avler fantasi og stimulerende uenighed og er således et skabende princip i kunsten.

Den sidste tid bør vi bruge blandt andet til at lave pæne bøger med træsnit eller zinkklicheer eller noget endnu hurtigere. Vore oldebørn får højst sandsynligt kun brug for fjernsyn, den siden bogtrykkunsten mest universelt revolutionerende opfindelse, hvis virkninger på vor kultur næsten slet ikke er sat ind endnu, takket være den begrænsede, barnlige udnyttelse af det i forlystelsesøjemed.

1951: Pilgrimsvandringen (John Bunyan)

I en af de mest læste kristne opbyggelsesbøger, *"Pilgrimsvandringen"*, beskriver John Bunyan (1628-1688) allegorisk den kristnes liv med dets kampe og fristelser. Bunyan, som var afhopper fra Church of England, fik idéen, da han sad fængslet for sine prædikener. Marcel Rasmussens illustrationer til Pilgrimsvandringen var hans første større grafiske arbejde. Trykkene er udført med koldnål i metalplader, derefter trykt som træsnit. De fleste tryk er desværre unavngivne. Titlerne er derfor i de fleste tilfælde hentet fra oversættelsen af Knud Hee Andersen, 1955. Enkelte personnavne er taget fra udgave af O. Lohse, 1921.

PILGRIMS
VANDRINGEN

Kristen læser i sin bog. 14x11cm.

Kristen tilbringer nætterne med at græde og sukke af fortvivlelse, da han ikke ved, hvordan han skal komme væk fra sin by, Undergangens by. 9x9cm.

Kristen begynder sin vandring med bog og byrde på nakken. 8x8cm.

Kristen kommer i tvivl, om han er på rette vej, da han møder Verdensklog.
12x10cm.

Verdensklog har vist Kristen en vej, der fører til det brændende bjerg Sinai.
9x7cm.

Kristen står ved Sinaibjerget med de faretruende ildsluer. Bjerget ser ud til at ville vælte over Kristen, så han er rystende angst. 9x6cm.

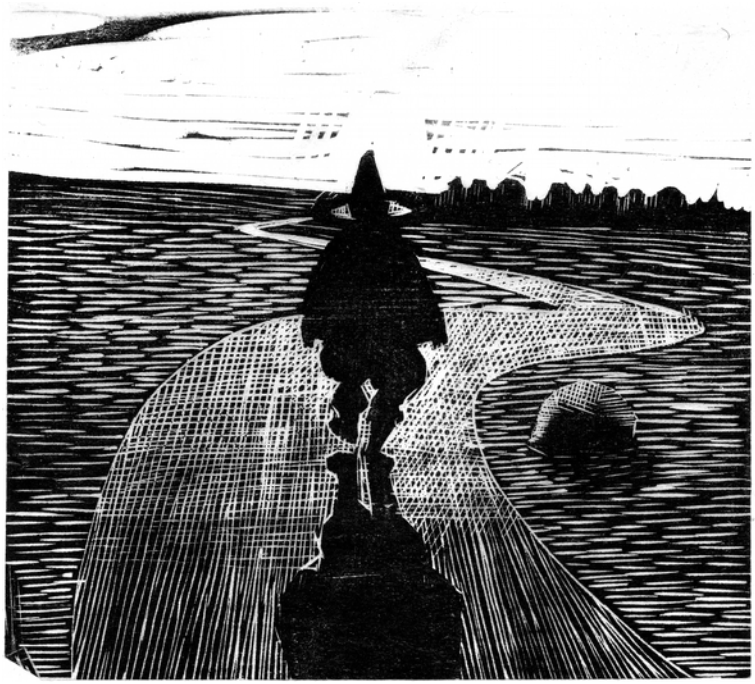

Kristen kommer atter på afveje fra den lige og snævre vej. 8x7cm.

Velvillig viser Kristen den snævre vej. 10x8cm.

Fortolkeren forklarer Kristen, at en mand hælder vand på en ild opad en mur, som symbol på, at ilden er Guds nådes arbejde i menneskehjertet, mens djævelen hælder vand på for at slukke ilden. 9x7cm.

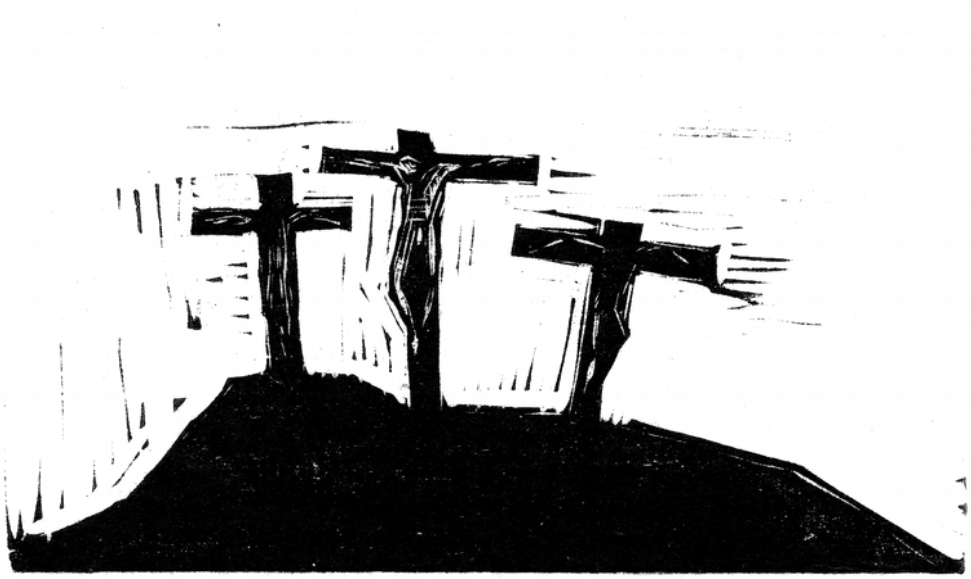

Kristen ser på sin vandring Jesu kors og går hen imod det. 13x7cm.

Kristen slipper for sin byrde, da han står ved korset. 8x13cm.

Kristen har fået sine pjalter skiftet ud med en fin klædning,
som en engel har givet ham efter hans synders forladelse ved korset.
6x9cm.

Kristen møder Dum, Doven og Fræk. 10x8cm.

Skinhellig og Hykler skyder genvej og klatrer over muren ved den snævre vej. 9x8cm.

I slottet Skønhed iføres Kristen rustning for at kunne modstå verdens prøvelser. 9x7cm.

Kristen i sin rustning. 8x11cm.

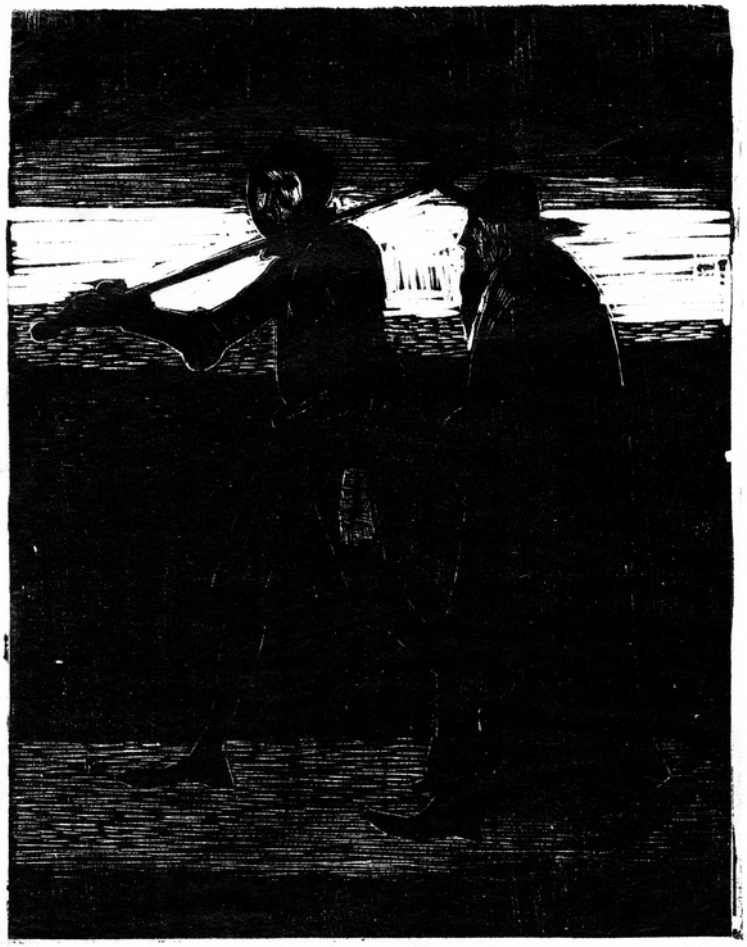

Kristen i Dødsskyggens dal. 10x12cm.

Da Kristen kommer til det flammende dyb i Dødsskyggens dal, lister en ond skikkelse sig hen bag ham og hvisker gruelige bespottelser i hans øre. 9x7cm.

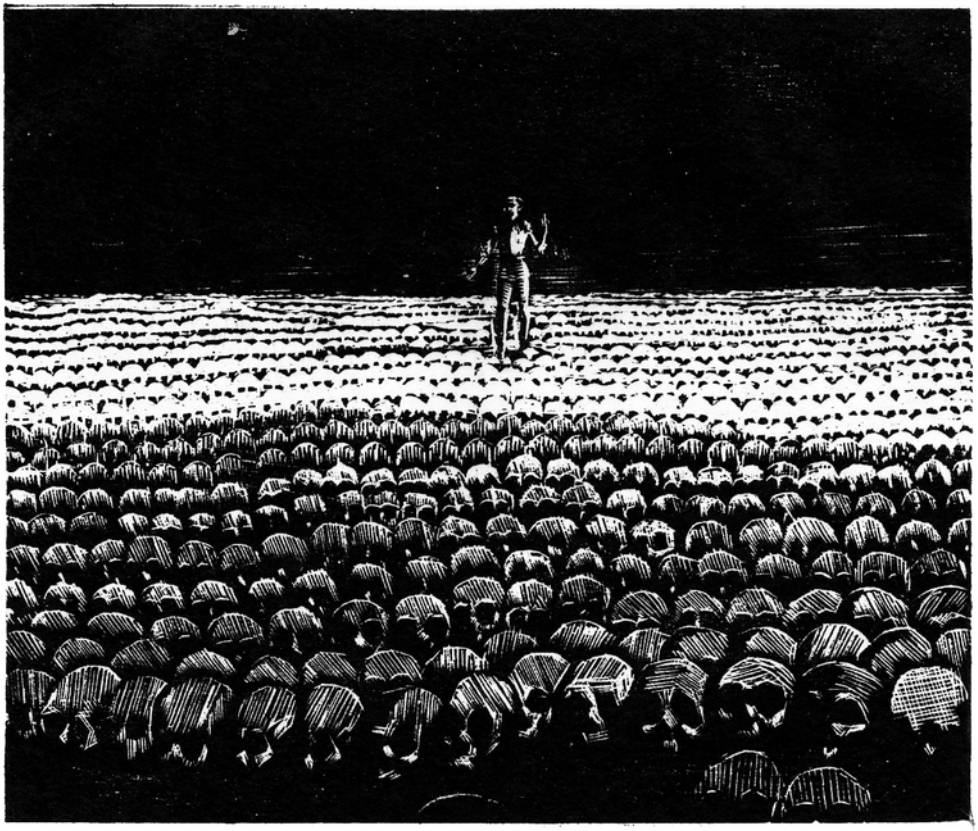

Ved enden af Dødsskyggens dal passerer Kristen knogler af pilgrimme, som de to kæmper, Pave og Hedning, har nedlagt. 11x9cm.

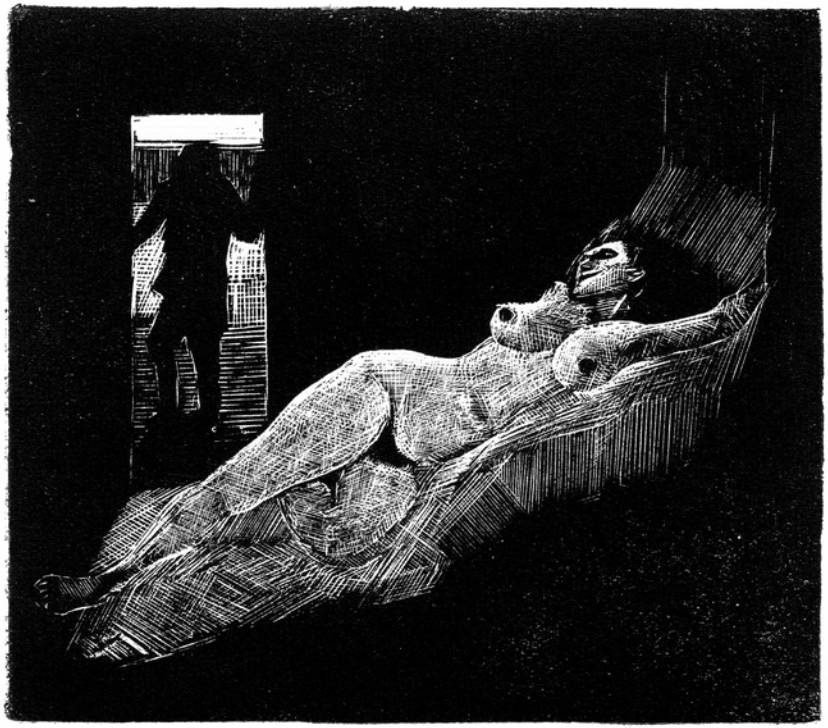

Kristens følgesvend Trofast fortæller om sit møde med Letfærdig. 9x8cm.

Kristen og Trofast bliver indhentet af Snaksom. 9x7cm.

Trofast og Snaksom. 7x9cm.

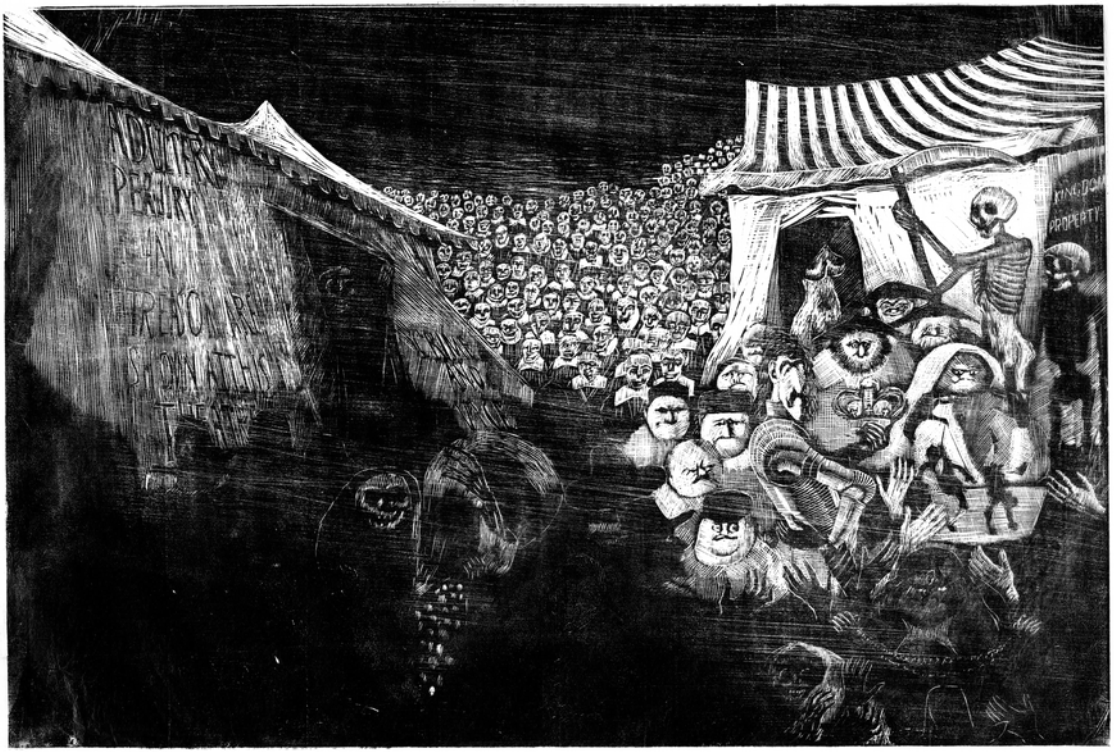

Kristen og Trofast kommer til marked i byen Forfængelighed. 24x16cm.

Trofast dømmes til døden i byen Forfængelighed af dommeren Had-Til-Det-Gode og hans meddommere. 8x8cm.

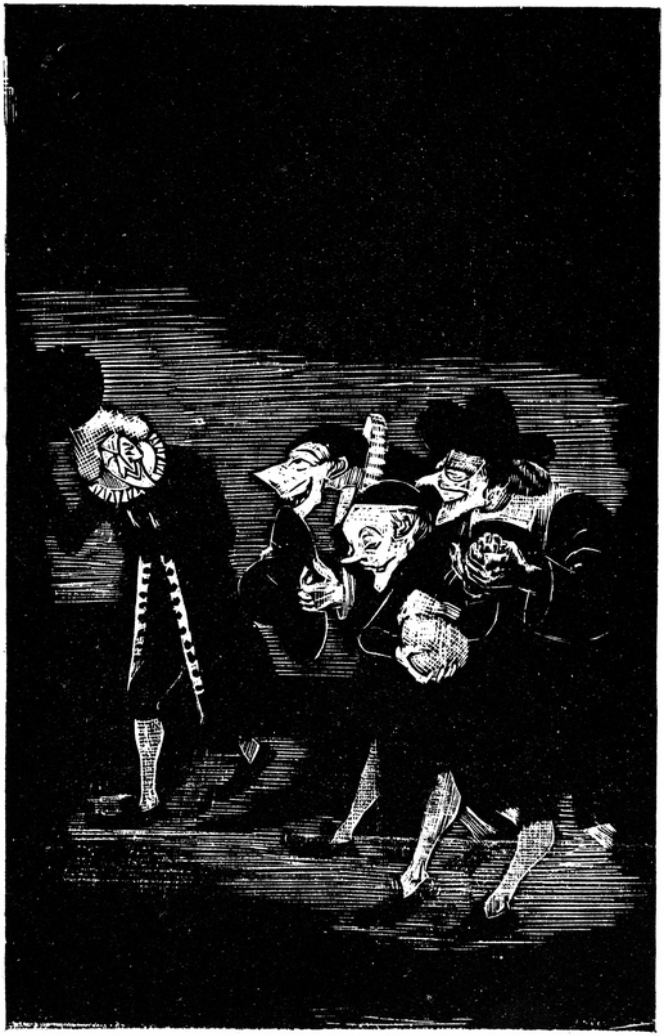

Bagtanker møder Verdenskær, Pengebegær og Gnier.
De hilser ærbødigt, da de kender hinanden fra byen
Profitjagt i provinsen Begær. 11x17cm.

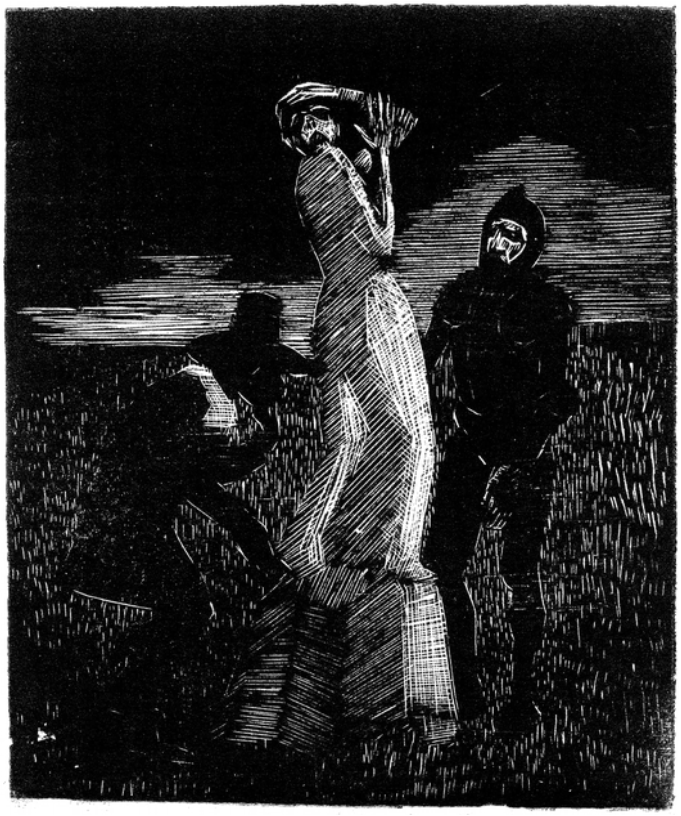

Kristen og hans nye følgesvend, Frimodig, kommer til en saltstøtte udhugget som en kvinde med inskriptionen "Tænk på Lots hustru". 7x8cm.

Kristen og Frimodig holder hvil ved et sted med en dejlig flod og træer fyldt med frugt. 8x6cm.

Kristen og Frimodig ser nogle mænd med udstukne øjne rave rundt mellem gravsten på bjerget Advarsel. 10x10cm.

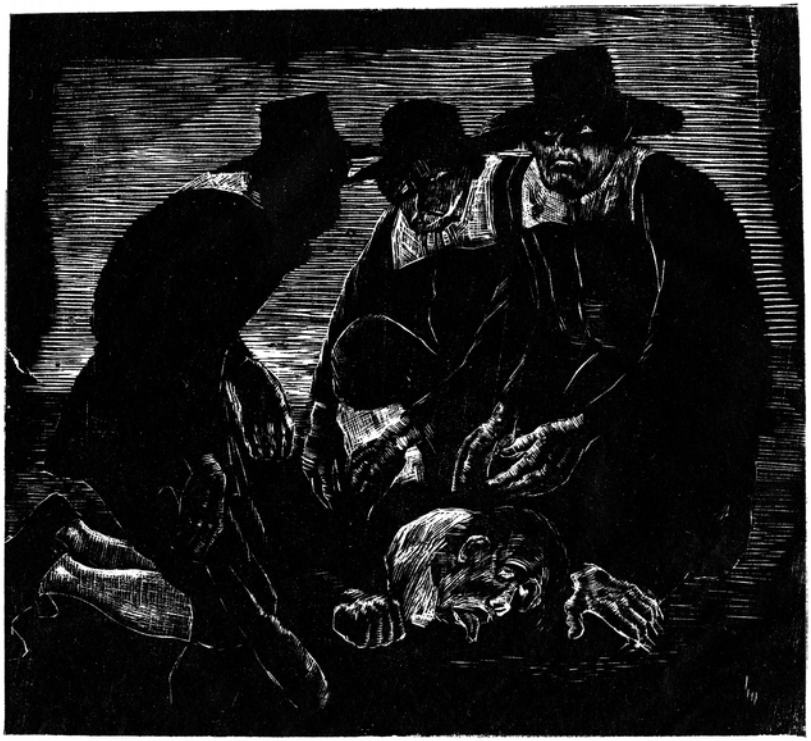

Liden-Tro overfaldes af røverne Fejhed, Mistro og Skyld. 8x7cm.

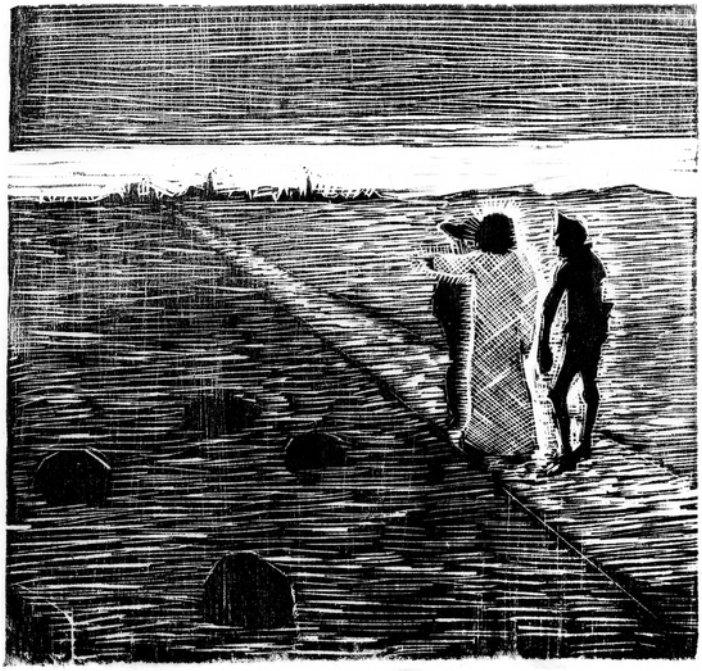

Smigreren, en falsk apostel, viser Kristen og Frimodig en forkert vej. 7x7cm.

Da Kristen og Frimodig er blevet ført på afveje af Smigreren, der er forklædt som lysets engel, havner de i et net, som de ikke selv kan komme fri af. Den hvide forklædning falder af Smigreren, og han afsløres. 12x11cm.

Da Kristen og Frimodig kommer over Dødens flod,
venter to strålende skikkelser dem uden for den Himmelske stad
– de er Guds tjenere, sendt ud til dem, der skal arve frelse. 3x7cm.

Muligvis et portræt af John Bunyan. 5x7cm.

1957: Draumkvædet

I 1957 udkom Erik Dals danske oversættelse af middelalderdigtet "*Draumkvædet*" i Moltke Moes udgave fra 1889. Draumkvædet fortæller historien om Olav Åstenson, som falder i søvn juleaften og først vågner 13 dage senere. Ved indgangen til kirken fortæller Olav om sine vilde syner: "Jeg har været så højt i sky / og dybt i sorte vand / hede helvede har jeg set / og noget af himlens lande." Olav beskriver derpå sine visioner af kampen mellem mørkets og lysets kræfter, skærsild, himmel og helvede, og dommedag, hvor det hele ender med, at Kristus vinder alle sjæle: "Det var sankte Sjæle-Mikkel / han vejed på skålevægt / så vejed han alle syndesjælene / bort til Jesus Krist. I skysalen / der skal dommen stande." Denne udgave af Draumkvædet indeholder toogtyve illustrationer af Marcel Rasmussen i forskellig format samt forside.

Draumkvædet

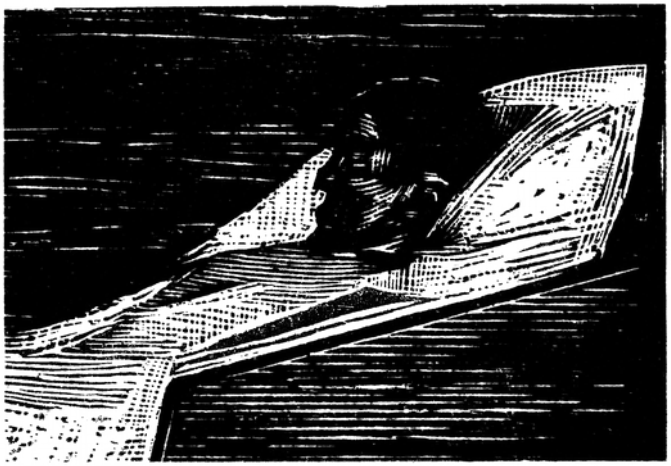

Olav Åstenson drømmer. 6,5x4,5cm.

Olav rider til kirken for at fortælle om sine syner. 9x6,5cm.

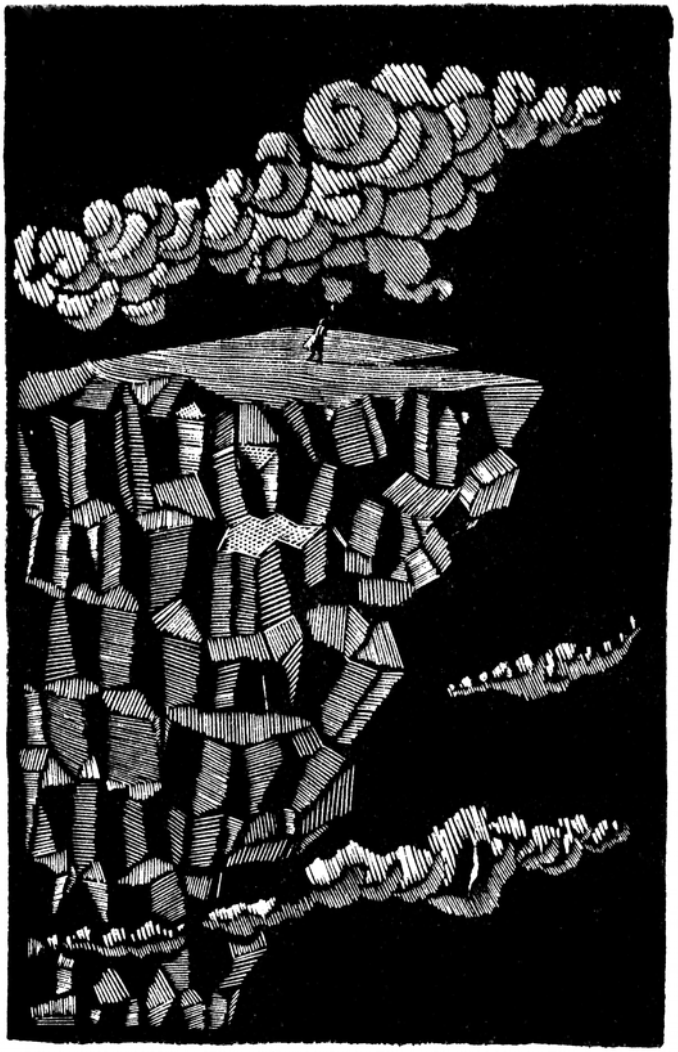

Olav indleder med at fortælle om sin tur i skyerne. 9x14cm.

Olav fortæller om sin færd til dødsriget. 9x7cm.

Olav kommer til Gjallerbro. 9x8cm.

Olaf kommer til de vande, hvor "isen brænder sort". 9x8cm.

Gudmor viser sig for Olav. 5x8cm.

Paradisvision. 9x7,5cm.

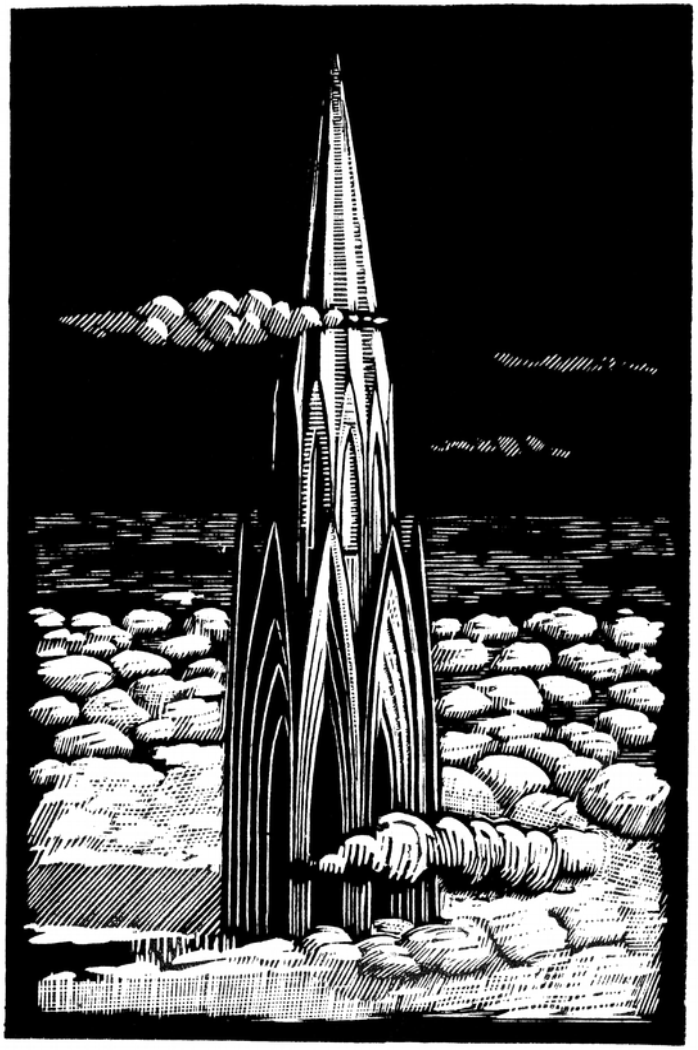

Olav ankommer til pilgrimskirken. 9x13cm.

Grutte Gråskæg med sit onde slæng. 12x15cm.

Sankte Sjæle-Mikkel og Jesus Krist. 12x15cm.

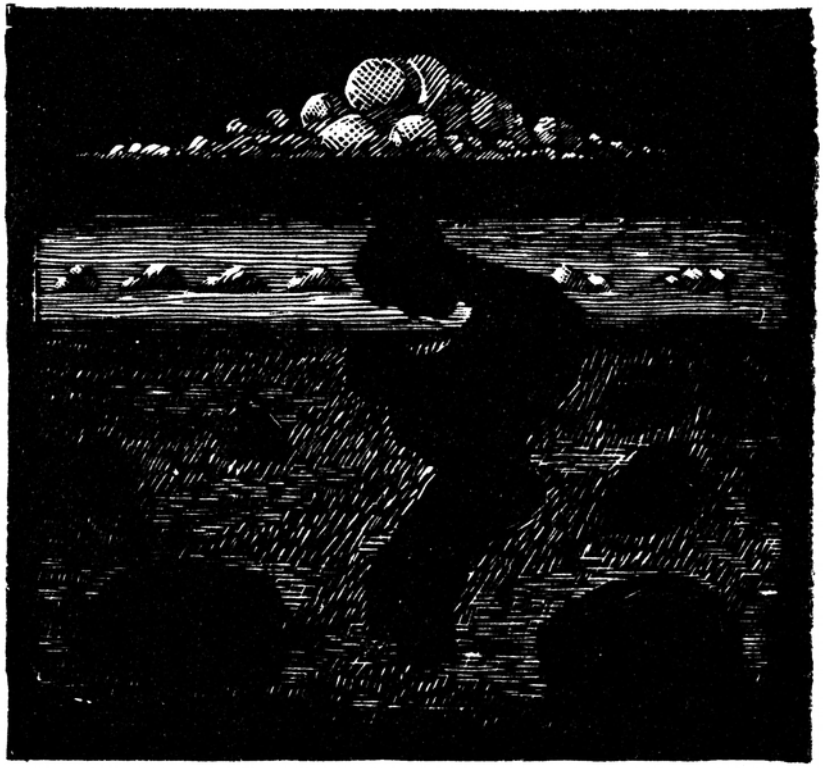

Olav fortæller om sin anden færd til Dødsriget. 9x8cm.

To orme bider hinanden i halen. 4,5x7,5cm.

Troldkællinger kærner blod. 9x7,5cm.

Olav taler om lønnen for gode gerninger. 9x14,5cm.

1959: En smuk ihukommelse... (Niels Helvad)

Nicolaus Helduaderus (1564-1634), på dansk Niels Helvad, var dansk præst og digter. I digtet "En smuk ihukommelse om menneskets alder: efter de 12 måneder i året afdelt" beskriver Helvad menneskelivets udvikling, opdelt i tolv aldre a seks år, analogt til årstidernes skiften. Betoningen er både kristelig og almenmenneskelig. Især det sidste indfanger Marcel Rasmussen i sine træsnit, som skildrer et almindeligt, mere eller mindre nutidigt liv på landet.

Forside. 10x14cm.

Januar, 0-6 år. 10x14cm.

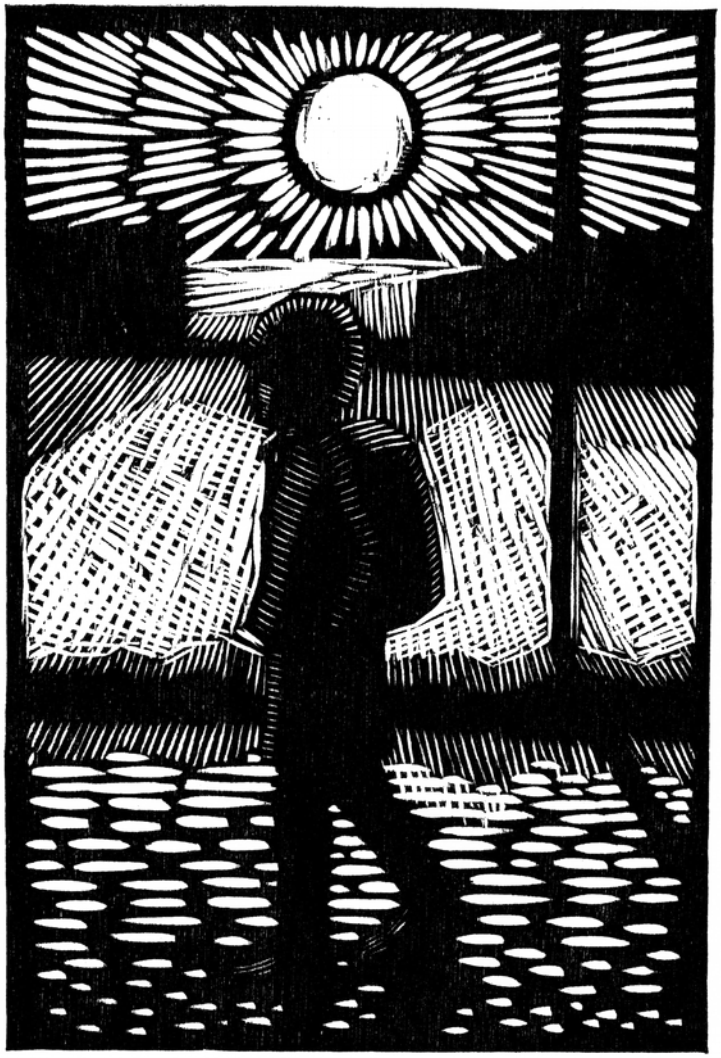

Februar, 6-12 år. 10x14cm.

Marts, 12-18 år. 10x14cm.

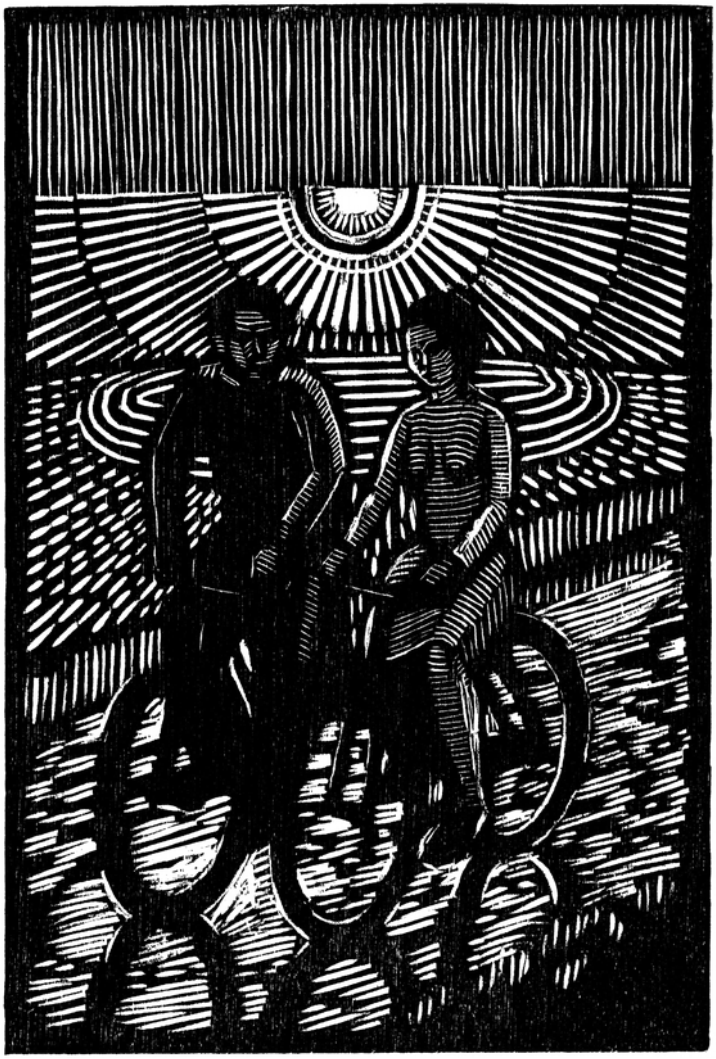

April, 18-24 år. 10x14cm.

Maj, 24-30 år. 10x14cm.

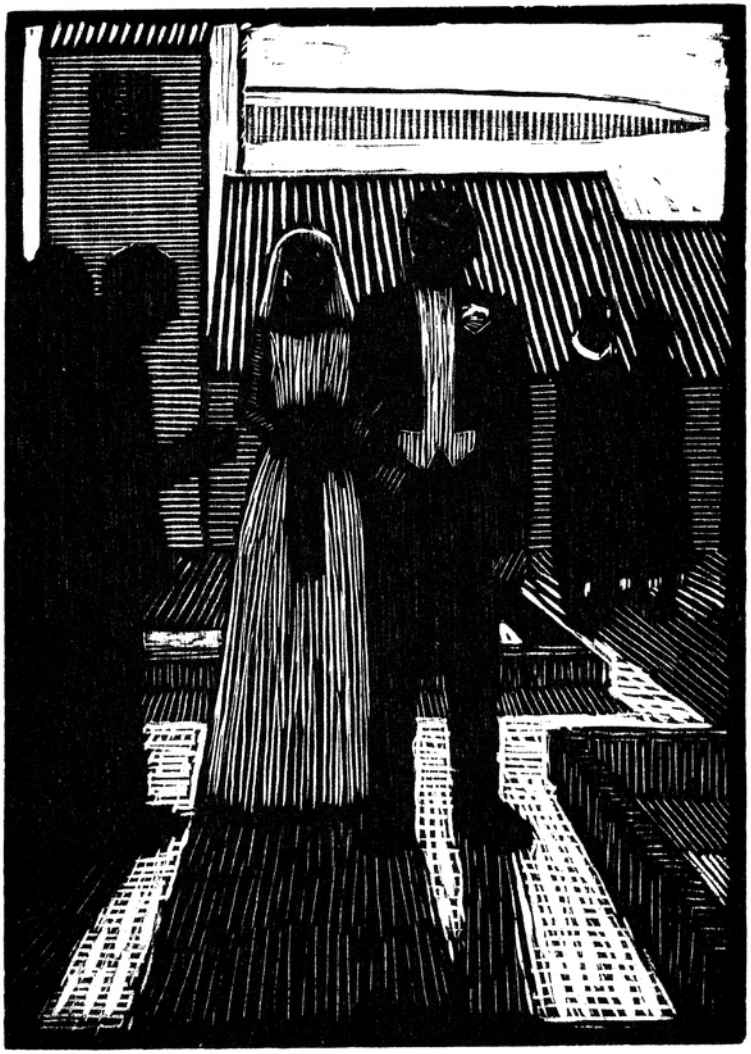

Juni, 30-36 år. 10x14cm.

Juli, 36-42 år. 10x14cm.

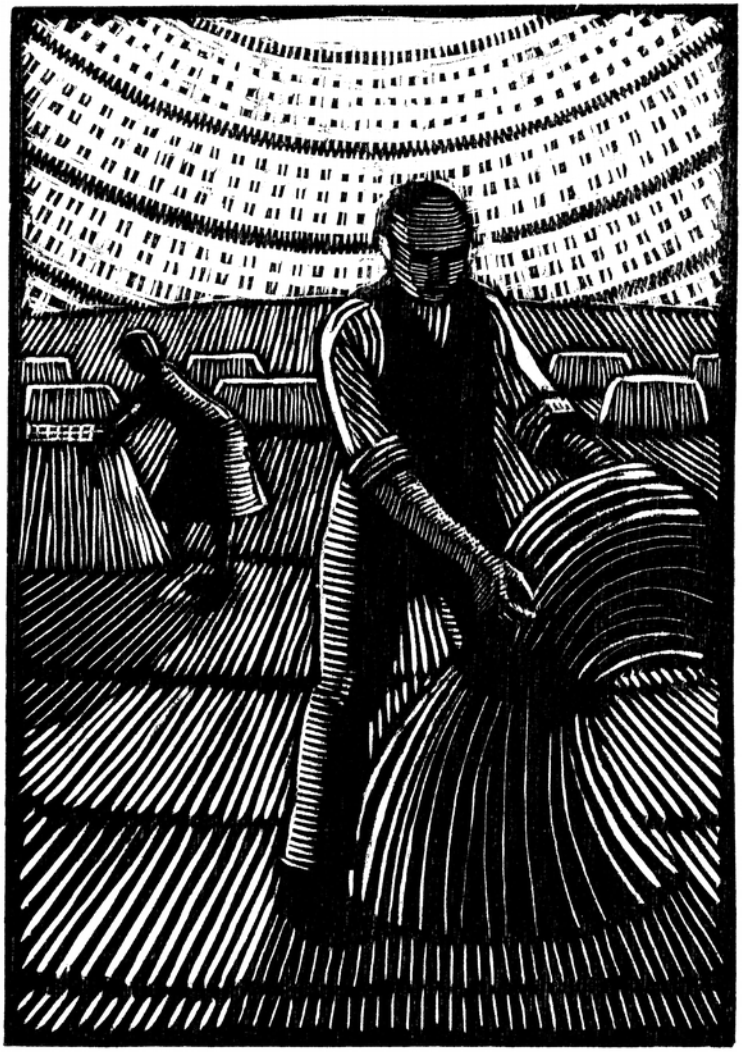

August, 42-48 år. 10x14cm.

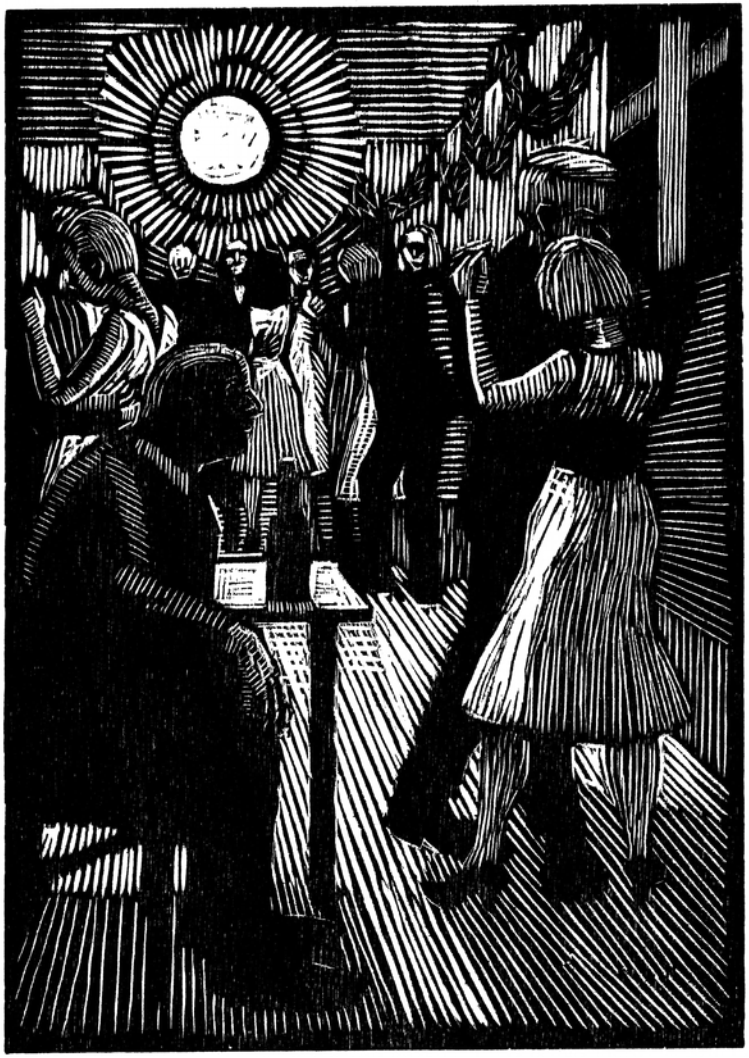

September, 48-54 år. 10x14cm.

Oktober, 54-60 år. 10x14cm.

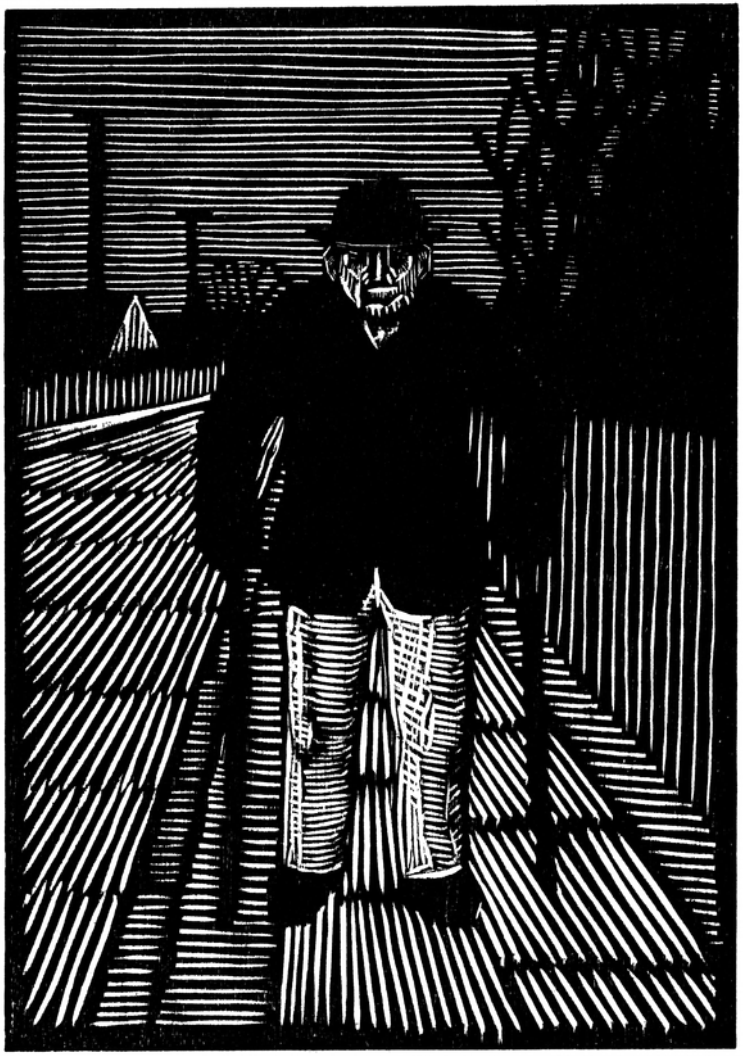

November, 60-66 år. 10x14cm.

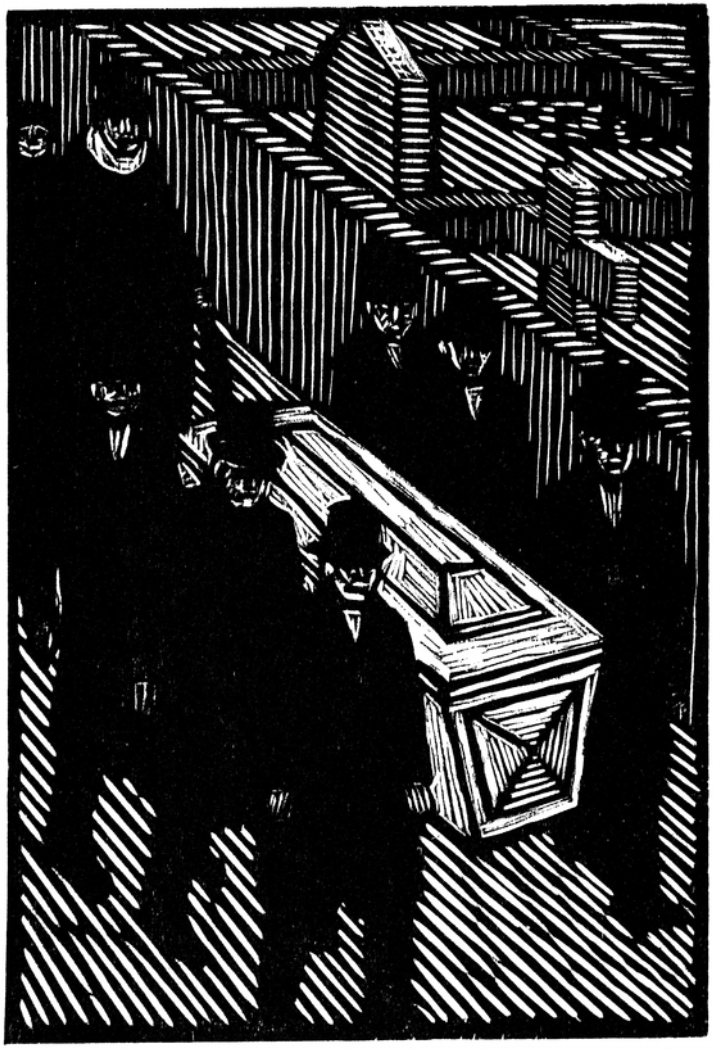

December, 66-72 år. 10x14cm.

1960: Jydske røverhistorier (St. St. Blicher)

Steen Steensen Blicher (1782-1848) er bl.a. kendt for sine historier om den jyske almue, røvere og banditter. Novellen *"De Tre Helligaftener"*, med undertitlen *"En jydsk Røverhistorie"* (1841), fortæller om de unge bønderfolk Maren og Sejers genvordigheder med en røverbandes hærgen over påske, pinse og jul.

En fremmed mand i pæne bondeklæder kommer påskeaften til huset, hvor Ib bor med kone og datteren Maren. Den fremmede, der kalder sig Ole Brødløs, frier til Maren, men det bryder hun sig ikke om, da hun har en anden kær ved navn Sejer. 6,5x9cm.

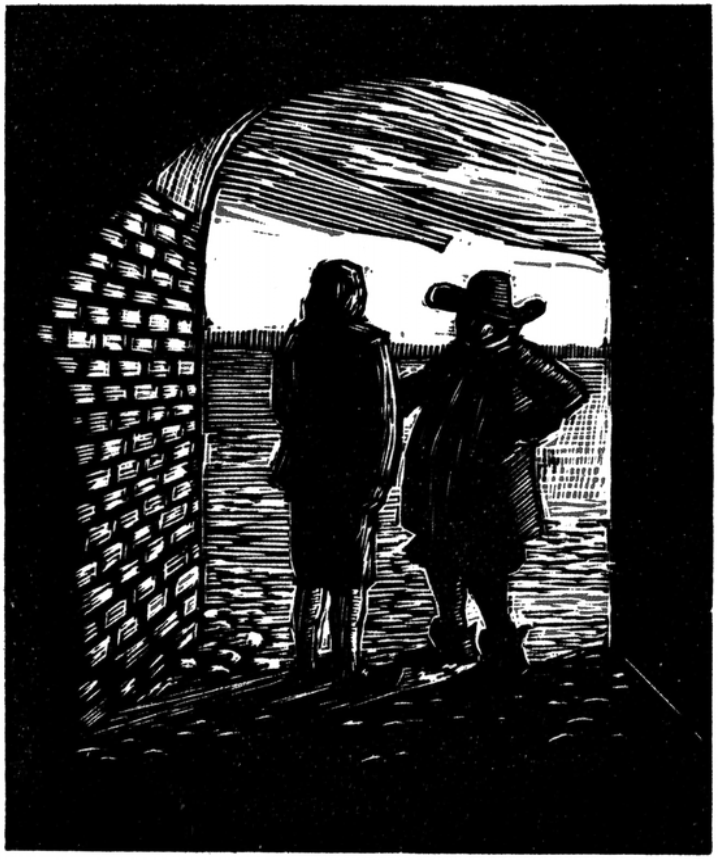

Da Sejer håber på at få gode nok fæsteforhold til at kunne gifte sig med Maren, går han til herremanden, som dog kun vil love, at Sejer skal få gode forhold, hvis han kan fange røverne, der huserer på egnen. Det løfte bedrøver Sejer. 7,5x9cm.

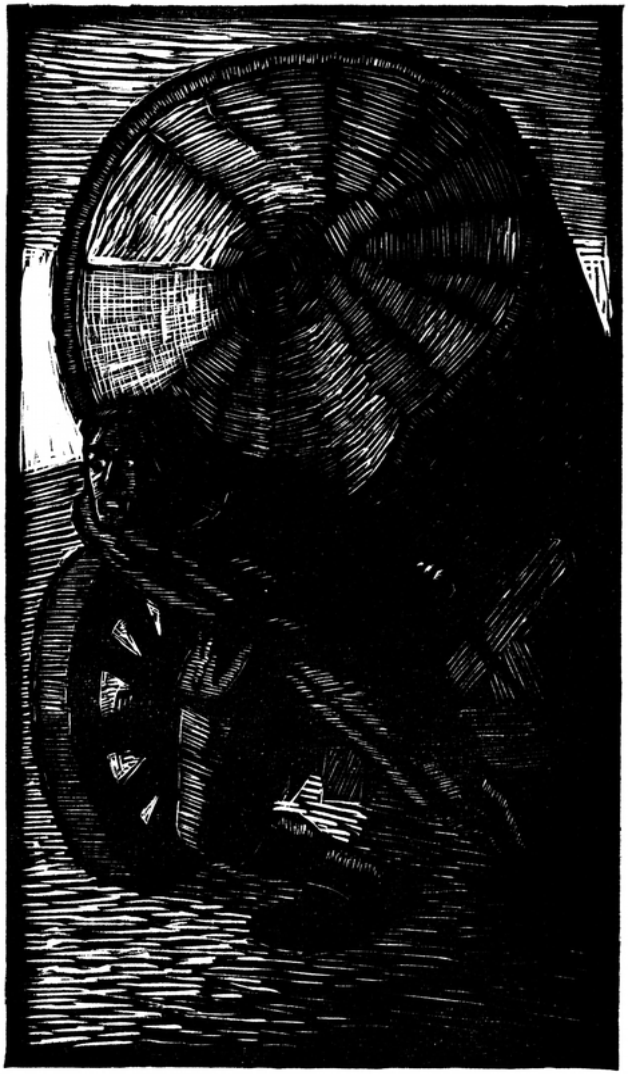

Da en fæstebondes heste ikke kan klare at trække en vogn med en stor egekævle, viser Sejer, hvor stærk han er. 9x16cm.

Maren og Sejer er sorgfulde på vej hjem fra herremanden, hvor de ingen støtte har fået til at få hinanden. 8,5x7cm.

Ole Brødløs kommer pinseaften på besøg og frier til Maren. Han griber hende vredt i armen, da hun afviser ham. 7x6,5cm.

Juleaften kommer en gammel stodder til Ibs hus og beder om mad og husly. 8,5x6cm.

Den gamle stodder står i Ibs hus op om natten og lukker sine fem sønner ind, der viser sig at være egnens røvere, hvoraf den ældste søn er Ole Brødløs. De bænker sig og forlanger mad og drikke. 8x6,5cm.

Ibs hyrdedreng sniger sig ud og løber over til Sejer, der giver ham en hest at ride på til herregården efter hjælp. 8,5x7cm.

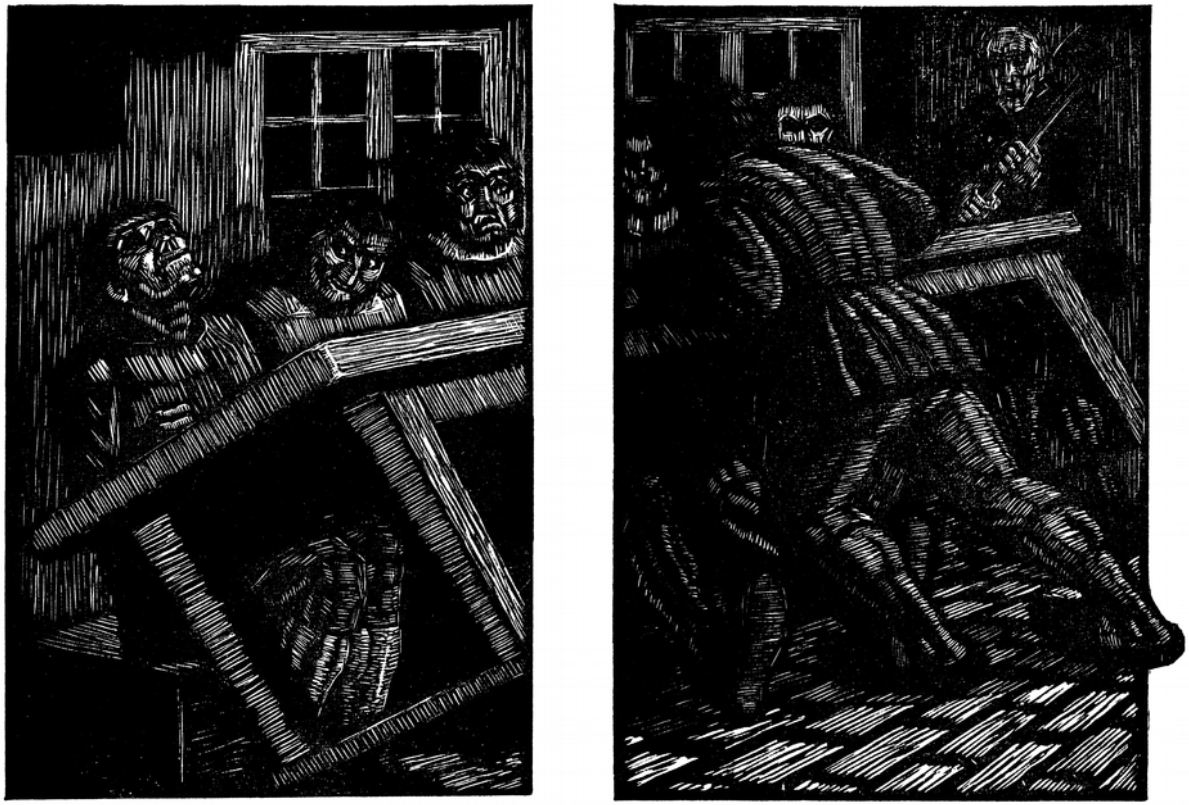

Sejer skynder sig selv over til Ibs hus, hvor han vælter bordet hen over røverne og holder dem fast (to-sidet illustration). 21x13,5cm.

Herremanden kommer til sammen med nogle karle. Røverne bliver bundet og siden hængt. Herremanden holder sit løfte og sørger for bryllup for Maren og Sejer. 8,5x5,5cm.

1960: Aria (Ambrosius Stub)

Ambrosius Stub (1705-1758) var en dansk digter, født i Køng på Fyn, død i Ribe. Ambrosius Stub har skrevet adskillige kendte vers og arier. De her gengivne illustrationer stammer fra en udgave Ambrosius Stubs *"Aria"* ("vise"), udgivet som privattryk, af J.W. Pedersen i et oplag på 150 nummererede eksemplarer. En forkortet udgave af visen er en afholdt sang i Folkehøjskolesangbogen, under titlen *"Den Kedsom Vinter Gik Sin Gang"*.

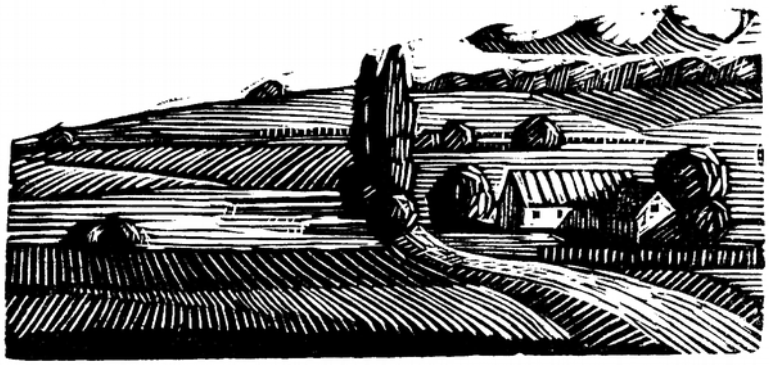

Illustration til første vers. 7x3,5cm.

Den kiedsom Vinter gik sin Gang,
Den Dag saa kort, den Nat saa lang
Forandrer sig
Saa lempelig;
Den barske Vind, den mørke Skye
Maae flye;
Vor Kakkel-Ovn saa eene staaer,
Og hver Dags Kolde-Syge faaer.
Den tykke Vams, den foeret Dragt
Er alt hengt hen og reent foragt,
Og Muffen er tillige giemt
Og glemt;
Man frygter ey, at Snee og Slud
Skal møde dem, som vil gaae ud;
Thi lad os gaae
At skue paa,
Hvor smukt Naturen sig beteer
Og leer.

Illustration til andet vers. 7x3,5cm.

Ak see, hvor pyntet Soelen gaaer,
Med lange Straaler i sit Haar;
Den varme Krands
Er rette Kands
For alle Ting, som nu maa grye
Paa nye;
Det klare, lyse Himmelblaae
Er værd at kaste Øye paa;
See Fuglene i Flokke-Tal,
Luftens viide Sommer-Sal
De holde snart hvert Øieblik
Musik;
De kappes daglig, to og to,
At bygge, hvor de best kan boe;
Her flyver én
Jo med sin Green,
En anden sanker Haar og Straae
Saa smaae.

Illustration til tredje vers. 7x4cm.

Ak see, hvor tegner Marken vel
For Bonden, heele Verdens Trel!
Han leer, fordi
Hans Slaverie
Skal endes med sin Frugtbarhed
I Fred.
Hist gaaer de kaade Lam i fleng
Og spøge i den grønne Eng;
De knæle med en Hiertens Lyst
For Moders mælkefulde Bryst;
De qvægner ved den søde Taar,
De faaer,
Hist vogter Hyrden Qvæg og Korn;
Et Hunde-Biæl, en Lyd af Horn
Er ald hans Spil;
Men hører til,
Hvor smukt den Skov ham svare maa
Derpaa.

Illustration til fjerde vers. 7,5x3,5cm.

Ak, see et meget yndigt Syn
Paa Skovens grønne Øyenbryn!
Den høye Top
Skal klædes op,
Og Vaaren pynter Bøgen ud
Til Brud.
Naar Soelen brænder, som en Glød,
Og stikker Ild i Barm og Skiød,
Da har man jo bag hvert et Blad
Abskonsel for sin matte Rad;
Her smager Thee og et Glas Viin
Fra Rhin.
Imidlertiid man faaer at see
Et ret naturligt Assemblee:
Hver Fugl har spendt
Sit Instrument,
De raske Dyr vil dandse net
Og let.

Illustration til femte vers. 7x4cm.

Ak see, hvor speyle-klar og glat
Den Søe dog er i lave sat;
Det er jo, som
At Solen kom
Kun for at see sit Skilderie
Deri.
Den Fisk, som stak i Dynd og Skarn,
Og slap fra Frost og Fange-Garn,
Han faaer nu atter Moed og Liv,
Og spøger frit i Rør og Siv;
See hist, hvor stolt hans Finner gaaer,
Og slaaer.
Nu lirrer Frøen med sin Mund
Imod den søvnig Aften-Stund.
Jeg tænker paa
Mit Hviile-Straae,
Og ender min Spadsere-Gang
I Sang.

Illustration til sjette vers. 7,5x4cm.

Saa er da Himmel, Jord og Vand
Opmuntret ved min Skabermand;
Jeg gik omkring
Blant tusind Ting,
Guds Forsyn spores ved enhver
Især.
Bekymret Siel, saa seer du dog,
At Alting staaer i Herrens Bog!
I hvor det gaaer, saa veed jeg grant,
Mit Navn staaer tegnet deriblant;
Gud kommer vist min Tarv ihu
Endnu.
Han rammer nok den rette Tiid,
Da Himlen den skal blive bliid;
Jeg tør maaskee
Vel faae at see
Min Vinter blive til en Vaar
I Aar.

1961: Karrig Niding (Hieronymus Justesen Ranch)

Hieronymus Justesen Ranch (1539-1607) var dansk præst og forfatter. Ranch studerede teologi i Wittenberg, var en overgang huslærer og blev præst ved Gråbrødrekirken i Viborg i 1572. *"Karrig Niding"* er en farceagtig karakterkomedie om en gerrig bonde, der for at tigge forlader sin kone, børn og tjenestefolk, som på grund af Karrig Nidings nærrighed er radmagre og udsultede. Da Karrig Niding vender hjem, vil hans kone, som i mellemtiden har fået sig en ny mand, der brødføder hende ordentligt, ikke kendes ved ham.

Tilskuerne/almuen, som komediens prolog henvender sig til. 9x6cm.

Nidings kone, Jutta, beder tjenestefolkene blive, som truer med at flytte, da Niding har sørget for, at der ingen mad er i huset. 9x13cm.

Niding og hans tro svend Magerkål er på vej hjem efter at have været ude at tigge. 8,5x13cm.

Nidings børn vil ikke kendes ved ham, for mens han har været væk, er en ny mand, Jeppe, flyttet ind, som giver dem mad nok. 9x13cm.

Ved komediens slutning begræder Niding, at han har været sådan en gnier. Til højre for ham står naboen, Eubulus, der formaner Niding, at han selv er skyld i sin elendighed. 9x10cm.

1962: Danske viser

I antologien "*Danske Viser*" fra 1962 samlede Erik Dal en lang række danske ballader, folkeviser, skæmteviser og lignende. Marcel Rasmussen lavede til udgivelsen seks træsnit.

Ebbe Skammelsøn. 9,5x12cm.

Bagvendt vise. 9x6,5cm

Den bortfløjne falk. 9,5x8cm.

Kvindemorderen. 8x10cm.

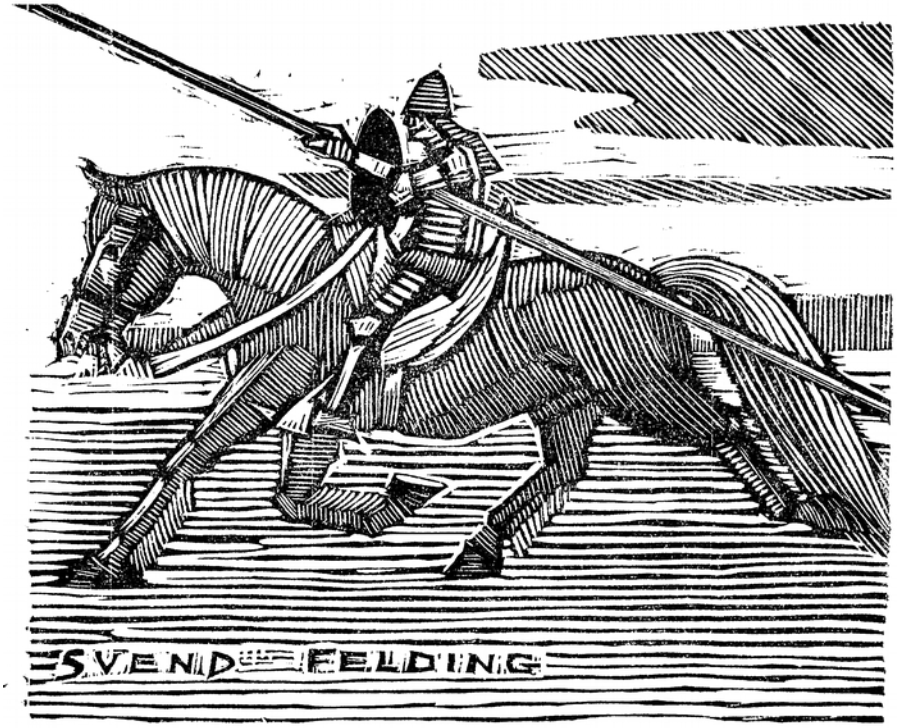

Svend Felding. 9x8cm.

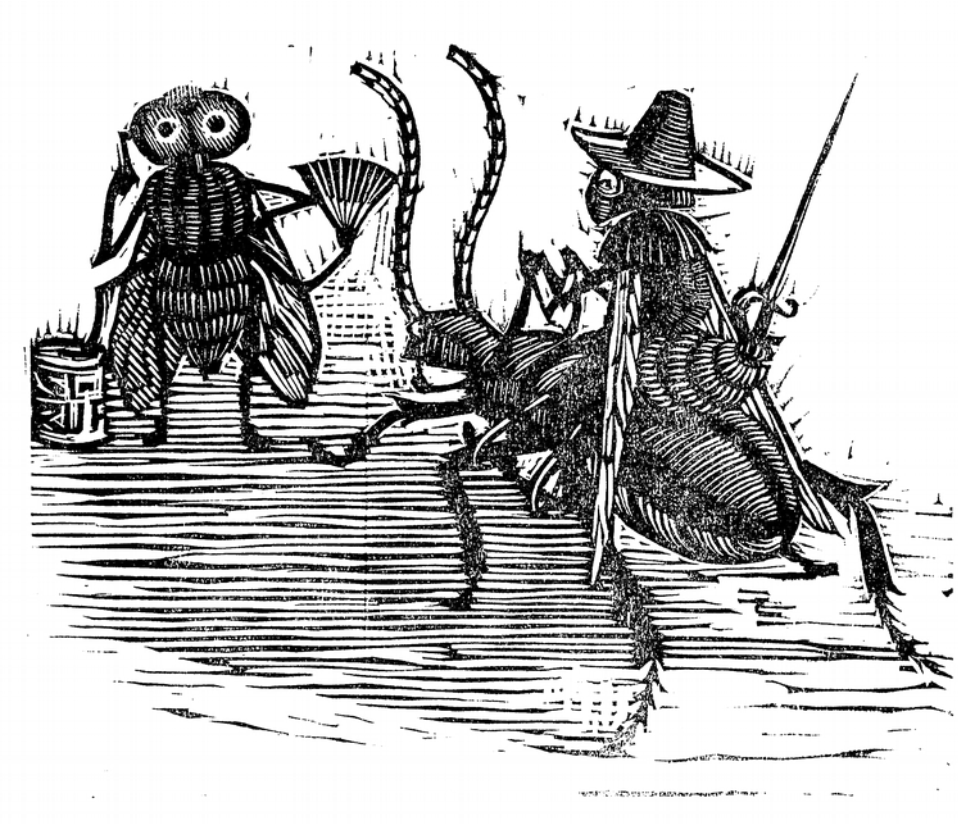

Fluens bryllup. 10x8cm.

Prop og vanterne

"Prop og Vanterne" er en børnebilledbog, som ikke blev færdigproduceret, og derfor aldrig udkom. Marcel Rasmussen har med blyant tegnet udkast til alle bogens cirka 28 sider. Nogle stykker af disse fik Marcel Rasmussen færdigbearbejdet til farvetræsnit, muligvis de eneste farvetræsnit, han nogensinde har lavet, med undtagelse af forsiden til *"En smuk ihukommelse..."*

Farvetræsnittene er alle i en kombination af de samme grønne, gule, blå og røde farve. Marcel Rasmussen fremstillede farvetrykkene ved at køre stokkene helt over med hver af de fire farver og klippede så motiver ud af hver farve og limede dem sammen i de ønskede farvekombinationer. Historien, som er på vers, handler om en troldedrengs genvordigheder i forbindelse med, at han taber en vante, der genfindes – men først efter den anden vante er kasseret. Der er flere forskellige udkast til titelblade, og på nogle af dem står der "Forlaget Fremad København", men om Marcel Rasmussen havde aftale med forlaget, er uvist. Alle bogens tekster står både på dansk og svensk, og et af udkastene til forsiden er med svensk tekst, så det er muligt, at bogen skulle udkomme i begge lande.

Ukendt titel. 10x13cm.

Forside til den danske udgave 11x14cm.

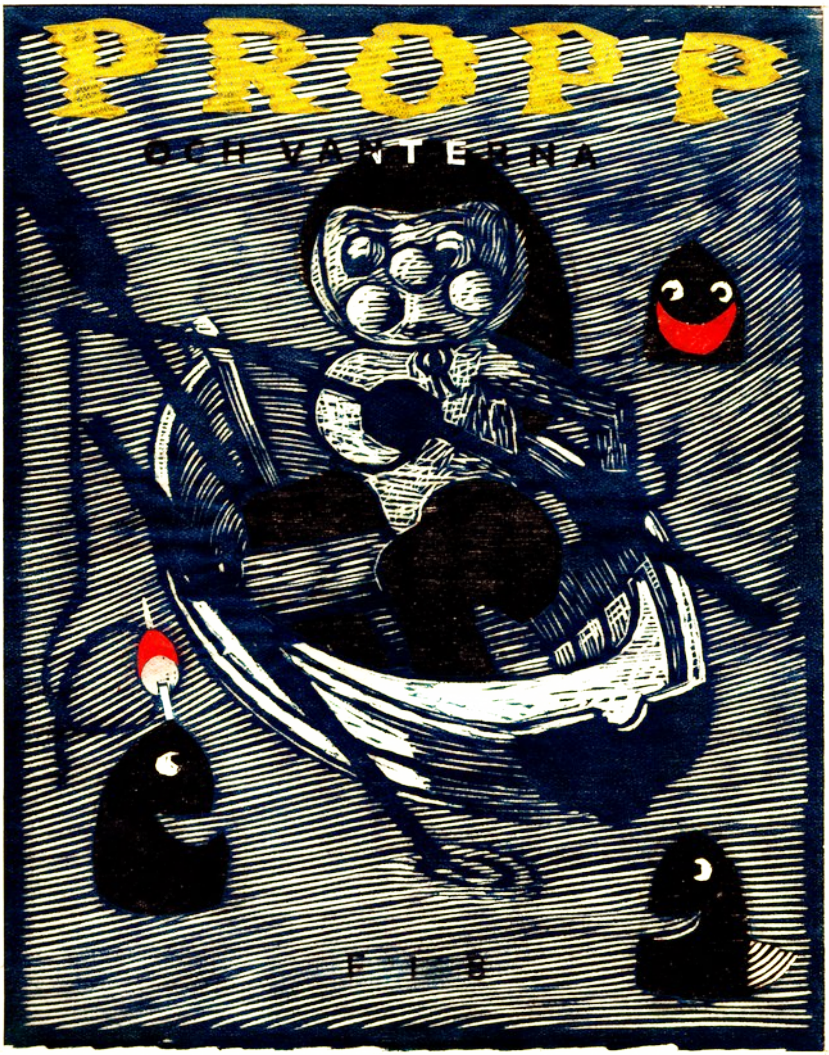

Forside til den svenske udgave. 11x14cm.

Ukendt titel. 13x15,5cm.

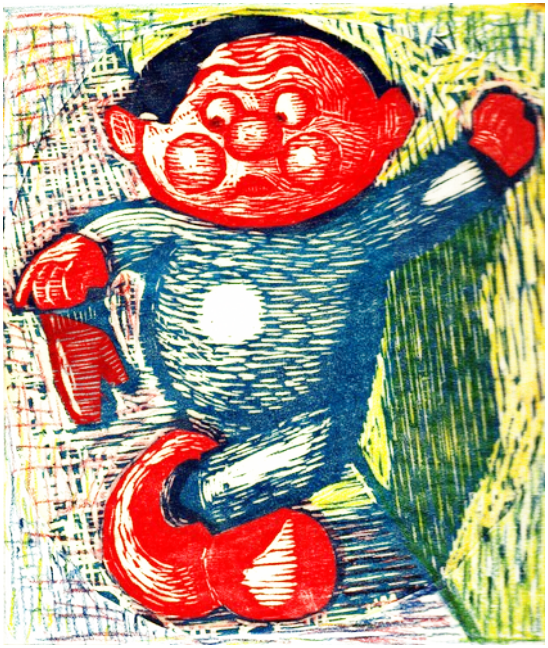

Ukendt titel. 7x8,5cm.

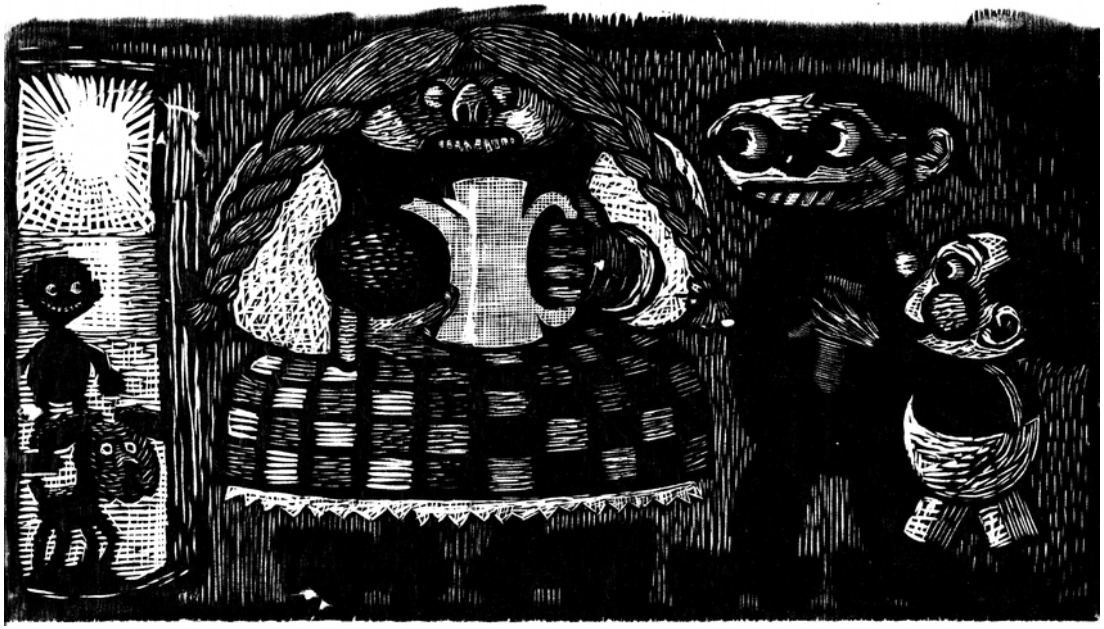

Ukendt titel. 20x16cm.

Ukendt titel. 14x7cm.

Ukendt titel. 14x7cm.

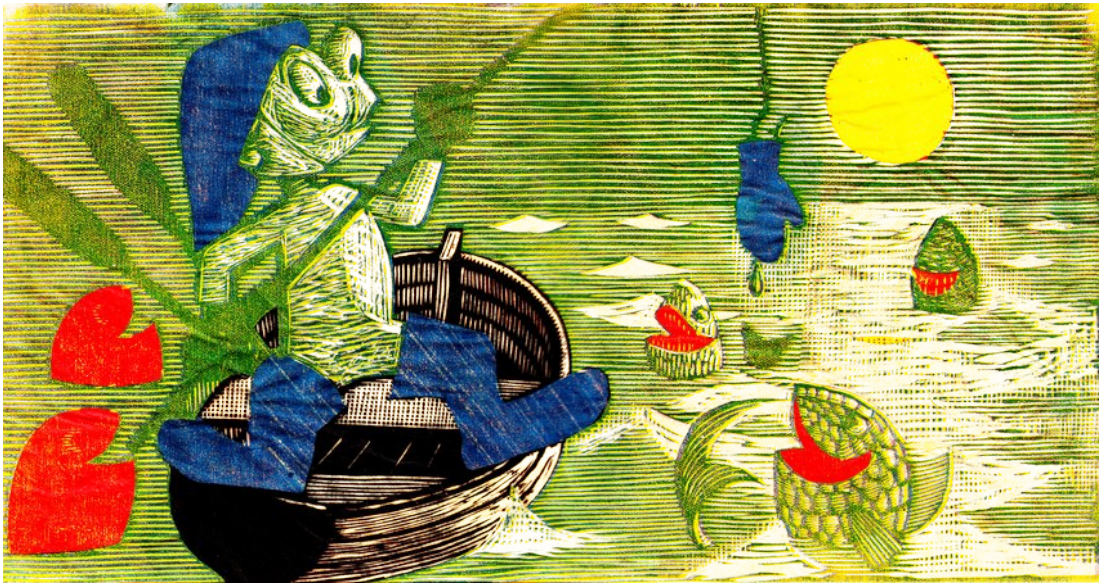

Ukendt titel. 14x7cm.

Bibliografi

Udgivelser med illustrationer og andet af Marcel Rasmussen

St. St. Blicher: *Jydske Røverhistorier* (Kolding 1960)

Billedet i Bogen (Grafisk Cirkel 1961)

Erik Dal, Moltke Moe (red.): *Draumkvædet* (Kbh. 1957)

Erik Dal (red.): *Danske Viser* (Rosenkilde og Bagger 1962)

Alex Garff (red.): *Verdensklassikere: Israel* (Gyldendal 1963)

Niels Helvad: *En Smuk Ihukommelse* (Andelsbogtrykkeriet i Odense 1960)

Marie Bregendahl: *En Dødsnat* (Borgens Forlag 1963)

R.L. Stevenson: *Dr. Jekyll og Mr Hyde* (Rosenkilde og Bagger 1946)

Ambrosius Stub: *Aria* (Privattryk 1960)

H. Justesen Ranch: *Karrig Niding* (Forening for Boghaandværk 1962)

Helle Thorborg: *Marcel Rasmussen* (Den Danske Radeerforening 1967)

Ordsprogenes Bog (Rosenkilde og Bagger 1963)

"Helvede" *i Hvedekorn* (1960)